

תת"ע 966/11/17 - חוסין טרביה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 966-11-17 מדינת ישראל נ' טרביה
תיק חיצוני: 90115487457

בפני כבוד השופטת אסתר טפסה-גרדי
מבקש חוסין טרביה
באמצעות עו"ד טרביה אשרף
נגד
מדינת ישראל משיבה

החלטה

הובאה לפני בקשה לביטול פסק דין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 7.2.18.

מכתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה כי ביום 27.5.17, בשעה 9:12, נהג המבקש ברכב פרטי, מסוג "פורד", מ.ר. 3384914, בכביש 4 ק"מ 232, ובעת שהרכב היה בתנועה השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית, בניגוד לתקנה 28(ב) לתקנות התעבורה.

ביום 7.2.18 הורשע המבקש בעבירה שבכתב האישום, בהעדרו, על בסיס אישור מסירה.

בגזר הדין הושת על המבקש קנס בסך 1,200 ₪.

בבקשה, טוען ב"כ המבקש, כי המבקש, אשר הגיש בקשה להישפט, לא קיבל זימון לדיון, וכי אישור המסירה חזר מהסיבה "לא ידוע במען". זאת, בשל קיומם של תושבים נוספים בכפר, בו מתגורר המבקש, בעלי שם זהה. כן צוין כי בהזמנה לא צוינו פרטי תעודת הזהות של המבקש, תיבת הדואר או שם אביו או פרטים אחרים.

בנוסף, לשיטתו, המבקש אינו מודה בביצוע העבירה וסיכויי הגנתו טובים. לעניין זה צוין כי ברכבו של המבקש מותקנת דיבורית והמבקש לא השתמש כלל בטלפון.

ביום 22.2.18 הורה בית המשפט למשיבה למסור תגובתה תוך 30 יום. עד היום לא הוגשה תגובה. לפיכך, ניתנת החלטתי זו, על בסיס החומר המונח בפני.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(א) 3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט). נמצאו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש ייעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

בעניין רע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל, ציין בית המשפט כי תכליתו של סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי היא יעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.

ההמצאה של ההזמנה לדין

בענייננו, אישור המסירה של ההזמנה לדין חזר כ"לא ידוע במען".

טוען ב"כ המבקש כי קיימים תושבים נוספים בכפר בו מתגורר המבקש, בעלי שם זהה, וכי פרטי המבקש לא צוינו בדבר הדואר שנשלח אליו.

השאלה הנשאלת היא האם ב"כ המבקש הצליח לסתור את חזקת המסירה?

חזקת המסירה קבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, שזו לשונה:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור כי בעבירות בהן עסקינן, ככל שחלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

לאחר ששקלתי בדבר סבורה אני כי המבקש שבפניי לא עמד בנטל המוטל עליו לסתור את חזקת המסירה.

בתי המשפט שדנו בנסיבות דומות - בכפרים, בהם אין רחובות, בהם קיימים מספר אנשים בעלי שם זהה, לגביהם נטען כי דברי הדואר לא הגיעו למענם בשל סיבה זו - קבעו כי על המבקש לסתור את חזקת המסירה, להמציא ראיות לביסוסה.

ראה לעניין זה **עתמ (חי') 18744-12-14 מוחמד מוחסן נ' משרד התחבורה/אגף הרישוי**, שם, במקרה בו העלה העותר טענה לפיה הוא לא קיבל את הודעות לשכת ההוצל"פ מאחר שבכפר בו הוא מתגורר אין רחובות וקיימים 3 אנשים נוספים בעלי שם זהה, קבעה כב' השופטת תמר שרון-נתנאל, כי על העותר היה להוכיח כי לא קיבל את ההודעות. וכך בלשונה:

"אכן, חזקת המסירה עלולה ליצור בעייה במקרים בהם מדובר ביישובים קטנים, שאין בהם כתובות מדוייקות וראוי שהמחוקק ייתן על כך דעתו... אולם אין זו חזות הכול. עדיין יש לבחון, האם הראיות שהובאו על ידו מצביעות על אפשרות סבירה שהוא לא קיבל את ההודעות.

סבורה אני שהעותר שבפניי לא עמד בנטל זה.

אמנם, הוכח בפניי שביישוב בו מתגורר העותר מתגוררים (לפחות לפי רישום הכתובת בתעודות הזהות שלהם), שלושה אנשים, הנושאים שם זהה לשמו של העותר ולא הוכח בפניי שההודעות נשלחו אל העותר, בציון שם אביו.

לא הוכח בפניי, שהכתובת המדוייקת הנטענת של העותר, הייתה בידי לשכת ההוצל"פ ואף לא הוכח בפניי שהכתובת שמסר ב"כ העותר בדיון (הכוללת תיבת דאר), רשומה בתעודת הזהות של העותר או במשרד הפנים."

וכן ראה רע"פ 2575/17 רון גייאר נ' מדינת ישראל (6.9.17) (להלן - עניין גייאר), שם דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין נדחתה, מהטעם שבשום שלב בהליך הוא לא הוצגה כל ראיה שיש בה להוכיח כי הוא לא קיבל את ההזמנה לדיון מסיבות שאינן תלויות בו. וכך לדברי כב' השופט ח' מלצר:

"גם בפני המבקש שב וחזר על הטענה כי ביישוב בו הוא מתגורר, ישנן מספר משפחות נוספות העונות לאותו שם משפחה, ואף ביחס לטיעון זה לא הוצגה כל ראיה (ראו: רע"פ 3202/16 בן נחון נ' מדינת ישראל (18.05.2016))."

בעניינינו, המבקש לא הוכיח כי בעת שנשלחה לו ההזמנה לדיון, כתובתו המדוייקת הייתה רשומה בתעודת הזהות שלו או במשרד הפנים.

מכאן שהמבקש לא הצליח לסתור את חזקת המסירה ולא הוכיח קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון.

עיוות דין

ב"כ המבקש הוסיף וטען כי אלמלא תתקבל הבקשה, יגרום הדבר עיוות דין למבקש, מאחר שלא ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

לציון כי לטענה זו לא הובאו ראיות של ממש לתמיכה בביסוס סיכויי הגנת המבקש.

לעניין זה אפנה לדבריו של בית המשפט העליון ברע"פ 1773/04 אלעזרה אסמעיל נ' מדינת ישראל (להלן - עניין אלעזרה), (מיום 23.2.04), שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין, מנימוקים של שכחת מועד הדיון ועיוות דין, נדחתה:

"לא היתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש (לעניין זה ראה רע"פ 5377/03 וג'די ג'מאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ר"ע 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3)

279). הדבר גם אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין, כפי שביאר בית המשפט המחוזי בעצם העקיפה הודה המבקש. העובדה שהמבקש כפר בפני השופט שרשם את הדו"ח ובפני בית המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא." (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

דברים דומים השמיע בית המשפט, בעניין גייאר לעיל, לעניין טענת עיוות דין, בדחותו את בקשת רשות הערעור:

"בהקשר זה בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי המבקש לא נימק מדוע ייגרם לו עיוות דין אם לא יבוטל פסק הדין, זולת טענה כללית שהעלה לפיה הוא כופר במיוחס לו".

מכאן, שגם על פי החלופה השנייה, העשויה להצדיק ביטול פסק דין - חשש לעיוות דין - לא מצאתי לנכון לקבל את הבקשה.

באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין - המבקש נדון בשל העבירה בה הורשע לקנס בסך 1,200 ₪, ענישה שהיא מידתית וסבירה.

לסיכום, בנסיבות דנן, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר בחוק.

ניתנה היום, ט' ניסן תשע"ח, 25 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.